

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/247/2022
Identifikačné číslo spisu: 7610205452
Dátum vydania rozhodnutia: 13.12.2023
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Brňák
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:7610205452.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ Q. H., N. XX. F. XXXX, B. N. M., F. č. XX, a 2/ P. H., N. XX. P. XXXX, B. N. M., F. č. XX, zastúpených advokátom JUDr. Marcelom Kohútom, Poprad, Námestie sv. Egídia č. 95, proti žalovaným 1/ P. T., N. XX. Q. XXXX, B. N. M., S. X/XX, zastúpenej advokátom JUDr. Romanom Škerlíkom, Spišská Nová Ves, Letná 49, a 2/ S. Q., N. XX. Q. XXXX, B. N. M., K. X/XX, zastúpenej advokátskou kanceláriou AK Berčo s. r. o., Spišská Nová Ves, J. Hanulu 19, IČO: 54329281, v mene ktorej koná advokát a konateľ Mgr. Juraj Berčo, o odstránenie neoprávnenej stavby, vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 9C/67/2010, o dovolaní žalobcov 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 07. apríla 2022 sp. zn. 3Co/144/2021-802, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalované 1/ a 2/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 24. júna 2021, č. k. 9C/67/2010-746 zriadil vecné bremeno in rem v prospech každého vlastníka alebo spoluvlastníka hospodárskej stavby bez prideleného súpisného čísla, postavenej čiastočne na parcele CKN č. XXXX/X, orná pôda o výmere 140 m² zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX katastrálne územie B. N. M., a čiastočne na novovzniknutej parcele CKN č. XXXX/XXX zastavaná plocha a nádvorie o výmere 3 m², ktorá stavba je toho času v podielovom spoluvlastníctve žalovaných 1/ a 2/ (ďalej aj ako „žalované“) každej o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/2 k celku, ktoré spočíva v práve užívať novovzniknutú parcelu CKN č. XXXX/XXX zastavaná plocha a nádvorie o výmere 3 m² vytvorenú Geometrickým plánom č. XX/XXXX vyhotoveným Q. E. dňa 23. marca 2010, ktorý autorizačne overil dňa 24. marca 2010 Ing. R. C. a úradne overil Okresný úrad Spišská Nová Ves, katastrálny odbor pod č. XXX/XX, a ktorá bola oddelená z pôvodnej parcely CKN č. XXXX/XX zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX katastrálne územie B. N. M. (výrok I.), a určil, že Geometrický plán č. XX/XXXX vyhotovený Q. E.

dňa 23.3.2010, ktorý autorizačne overil dňa 24.3.2010 Ing. R. C. a úradne overil Okresný úrad B. N. M., katastrálny odbor pod č. XXX/XX je neoddeliteľnou súčasťou rozsudku (výrok II.). Zároveň uložil žalovaným povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcom 1/ a 2/ (ďalej ako „žalobcovia“) jednorazovú náhradu za zriadené vecné bremeno vo výške 335 eur (výrok III), žiadnej zo strán sporu nepriznal nárok na náhradu trov konania (výrok IV.), a určil, že štát má voči žalobcom a žalovaným nárok na náhradu trov konania v rozsahu 50 % (výrok V. a výrok VI.).

1.1. Vo svojom odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že dokazovaním mal za preukázané, že stavba vo vlastníctve žalovaných je stavbou pevne spojenou so zemou v zmysle § 119 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“), a jedná sa o stavbu trvalú, zriadenú v rozpore s § 15 zákona č. 330/1991 Z. z. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách.

1.2. Súd prvej inštancie následne vo svojom odôvodnení posudzoval možnosť a účelnosť odstránenia neoprávnenej stavby na náklady jej vlastníkov, ako aj ďalšie využitie hospodárskej stavby. Súd prvej inštancie porovnávajúc povahu a rozsah hospodárskej straty, ktorá by odstránením stavby vznikla, vyčíslenej znalcom aj so záujmom na ďalšom využití stavby, a s prihliadnutím na pomer zásahu k celkovej výmere pozemku skonštatoval, že odstránenie stavby nie je účelné, a ani nie je spôsobilá na bývanie žalovaných. Ide o menšiu stavbu pozostávajúcu z jednej miestnosti, ktorá zasahuje do pozemkov vo vlastníctve žalobcov len o výmere 3 m², a to v mieste, ktoré nebráni využívať pozemok žalobcov tak ako doposiaľ. Okrem uvedeného súd prvej inštancie uviedol, že prihliadal aj na skutočnosť, že žalobcovia v čase kúpy pozemku o tomto zásahu vedeli, a kupovali pozemok s tým, že stavba bude zasahovať do ich vlastníctva. Vzhľadom na uvedené mal súd prvej inštancie za to, že hospodárska strata žalovaných, ktorá by im vznikla odstránením hospodárskej stavby je väčšia ako hospodárska strata vlastníkov pozemkov.

1.3. Súd prvej inštancie ďalej skonštatoval, že nie je technicky možné ani odstránenie časti hospodárskej stavby v rozsahu zásahu do pozemku vo vlastníctve žalobcov, a nie je ani účelné vzhľadom na výšku nákladov na takéto odstránenie. Rovnako neprichádza podľa súdu prvej inštancie do úvahy ani prikázanie stavby do vlastníctva žalobcov, nakoľko hospodárska budova žalovaných je postavená na pozemku žalobcov len sčasti.

1.4. Súd prvej inštancie následne v odôvodnení uviedol, že nakoľko nie je možné a účelné odstrániť stavbu, a neprichádza do úvahy ani prikázanie neoprávnenej stavby do vlastníctva žalobcov, súd prvej inštancie rozhodol o usporiadaní vzťahov zriadením vecného bremena. Podľa súdu prvej inštancie to, že stavba je stavbou nepovolenou nespôsobuje nevykonateľnosť rozhodnutia o zriadení vecného bremena aj z dôvodu, že stavba ako taká reálne existuje, a môže byť predmetom občianskoprávných vzťahov. Výšku náhrady za zriadenie vecného bremena súd prvej inštancie určil podľa znaleckého posudku Ing. B. H., a prihliadaním na cenu pozemku, výšku nájomného a mieru obmedzenia vlastníka pozemku.

1.5. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie v zmysle § 262 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) tak, že vzhľadom k špecifiku predmetného konania žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom zo 07. apríla 2022, č. k. 3Co/144/2021-802 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zriadení vecného bremena, ako aj vo výrokoch o trovách konania, a žiadnej zo strán nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Podľa jeho názoru súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, ak dospel k záveru o dôvodnosti žalobcami uplatneného nároku a následne aj správne právne vec posúdil, ak zriadil vecné bremeno. Vzhľadom na uvedené odvolací súd poukázal na skutkové zistenia a právne normy, ktoré uviedol súd prvej inštancie, a v celom rozsahu sa s nimi stotožnil.

2.1. Odvolací súd vo svojom odôvodnení skonštatoval, že súd prvej inštancie správne vychádzal z názoru, že odstránenie stavby nie je účelné, hospodárne a technicky možné. Keďže žalobcovia nežiadali prikázať stavbu do ich vlastníctva, a žalobcom navrhnuté vyporiadanie nie je prijateľné, správne súd prvej inštancie podľa odvolacieho súdu upravil vzťahy medzi stranami sporu iným spôsobom, a to zriadením vecného bremena. Nemožno preto podľa odvolacieho súdu súhlasiť s námietkami žalobcov, že súd prvej inštancie rozhodol vo veci ultra petita partium, nakoľko konanie o vyporiadanie neoprávnenej stavby je konaním, pri ktorom z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyporiadania vzťahov medzi

účastníkmi, a teda súd nie je viazaný návrhom strán sporu. Rovnako mal odvolací súd za to, že nemožno súhlasiť ani s námietkou žalobcov, že zriadením vecného bremena súd zaujal ústavne nekonformný právny názor, nakoľko súd prvej inštancie pri voľbe spôsobu vyporiadania vychádzal z poradia, v akom zákon vypočítava jednotlivé spôsoby vyporiadania neoprávnenej stavby, a samotné zriadenie vecného bremena v konaní o vyporiadanie neoprávnenej stavby nemožno považovať za ústavne nekonformný právny názor.

2.2. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol tak, že vzhľadom na to, že súd dospel k záveru, že žalobcami navrhnuté vyporiadanie nie je prijateľné, upravil vzťahy medzi stranami sporu iným spôsobom a to zriadením vecného bremena, nepriznal stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania.

3. Žalobcovia (ďalej aj ako „dovolatelia“) podali voči rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovali z § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Dovolatelia v podanom dovolaní zopakovali argumentáciu uvedenú vo svojom odvolaní a poukázali na to, ako rozhodol súd prvej inštancie a odvolací súd. Následne uviedli, že súd prvej inštancie ako aj odvolací súd spôsobili priet'ahy v rámci rozhodovania, a ich procesný postup je absolútne nelogický. Dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu považujú dovolatelia za arbitrárne, nezrozumiteľné a riadne neodôvodnené. Ďalej dovocatelia uviedli, že sa súd musí riadne vysporiadať so všetkými nimi uvádzanými skutočnosťami, a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený s poukazom na zistené rozhodujúce skutočnosti. Podľa žalobcov je nemysliteľné, aby ochrana vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nebola realizovaná z dôvodu nelegálnej stavby na nej postavenej. Napadnuté rozhodnutie je podľa dovocatel'ov bezprecedentné, a je nebezpečným precedensom, pretože legalizuje existenciu nelegálnej stavby a poskytuje jej právnu ochranu. Žalobcovia sa podľa nich nemôžu dostať na základe vlastnej žaloby do horšieho postavenia v dôsledku straty užívania časti vlastného pozemku. Konajúci súd sa podľa žalobcov navyše so žalobou v rozsudku vôbec nevysporiadal, ani ju nezamietol, ani jej nevyhovel, ani ju čiastočne nezamietol ani jej čiastočne nevyhovel. Vzhľadom na uvedené dovocatelia navrhli dovolaciemu súdu, aby rozsudok odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie zrušil, a vec vrátil späť na opätovne prejednanie.

4. Žalovaná 1/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu navrhla dovolanie odmietnuť, prípadne zamietnuť. Žalovaná 1/ považuje dovolanie žalobcov za neprípustné, nedôvodné a zmätočné. Podľa žalovanej 1/ si žalobcovia nespĺnili svoju povinnosť riadne vymedziť dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, nakoľko nevymedzili právnu otázku, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, a konanie žalobcov nemôže byť nahradené činnosťou dovolacieho súdu. V skutočnosti podľa žalovanej 1/ žalobcovia v dovolaní len prezentujú svoj nesúhlas s rozhodnutím odvolacieho súdu, a tvrdenia žalobcov majú povahu skutkových záverov, pričom na takom základe platná právna úprava dovolanie nepripúšťa. Pre úplnosť žalovaná 1/ poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6MCdo/44/2012, v ktorom sa dovolací súd zaoberal otázkou usporiadania vzťahov medzi vlastníkom pozemku a vlastníkom stavby. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP žalovaná 1/ uviedla, že žalobcovia neuvádzajú, ktoré ich konkrétne práva boli postupom súdu v konaní porušené. Ďalej uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie možno považovať za dostatočné, a dávajú dostatočnú a vyčerpávajúcu odpoveď na námietky žalobcov. Podľa žalovanej 1/ nie sú rozhodnutia súdu arbitrárne, práve naopak, takéto usporiadanie vzťahov vychádza priamo zo zákonného predpokladu. Žalobcovia v dovolaní v podstate len prezentujú nespokojnosť s rozhodnutím súdu, pričom skutočnosť, že žalobcovia s rozhodnutím odvolacieho súdu nesúhlasia ešte nezakladá prípustnosť ani dôvodnosť dovolania. Dovolanie žalobcov je navyše podľa žalovanej 1/ zmätočné, nakoľko žalobcovia v ňom uvádzajú rozdielne sudy.

5. Žalovaná 2/ sa vo vyjadrení k dovolaniu stotožnila s výrokom a odôvodnením rozsudku ako odvolacieho súdu, tak súdu prvej inštancie. Poukázala na to, že žalobcovia podali dovolanie aj voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie. Skutočnosť, že dovolací súd môže v dovolacom konaní zrušiť aj rozhodnutie súdu prvej inštancie si nie je podľa žalovanej 2/ možné zamieňať s prípustnosťou dovolania proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie. K žalobcami namietanému porušeniu práva na spravodlivý proces žalovaná 2/ uviedla, že z odôvodnenia rozsudku je zrejmé, že sa súd jasne, zrozumiteľne, stručne a prehľadne vysporiadal s odvolacou argumentáciou žalobcov. Odvolací súd podľa žalovanej 2/ odôvodnil

rozsudok v zmysle § 387 ods. 2 CSP, čo je prípustný spôsob odôvodnenia, nakoľko žalobcovia v podanom odvolaní tak, ako v dovolaní len opakovali už predostretú argumentáciu. Žalovaná 2/ ďalej uviedla, že súd v tomto konaní nie je viazaný návrhom strany, preto rozhodoval podľa spôsobu vyporiadania uvedeného v § 135c OZ. Z podaného dovolania podľa žalovanej 2/ ani nevyplýva, ktorú konkrétnu vadu mali dovolatelia na mysli. Pokiaľ mala vada spočívať v tom, že súd nerozhodol o žalobnom návrhu, tak žiadna vada nebola daná. K ďalšiemu dovolaciemu dôvodu žalovaná 2/ uviedla, že žalobcovia v podanom dovolaní ani len nesformulovali ktorej otázky, ktorá v doterajšej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nemala byť zodpovedaná, sa má dovolanie týkať. Nie je podľa nej úlohou súdu hľadať v podanom dovolaní akú otázku mali dovolatelia na mysli. Samotný nesúhlas žalobcov s napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu, spochybňovanie skutkových záverov, ako aj opakovanie argumentácie žalobcov nemožno podľa žalovanej 2/ považovať za relevantné odôvodnenie dovolania. Podľa názoru žalovanej 2/ otázka usporiadania vzťahov medzi vlastníkom pozemku a vlastníkom stavby nie je takou otázkou, ktorá by v praxi dovolacieho súdu nebola riešená. Z argumentácie žalobcov v podanom dovolaní sa žalovaná 2/ domnieva, že žalobcovia nerozlišujú medzi stavbou neoprávnenou a stavbou nepovolenou. V závere svojho vyjadrenia poukázala na to, že je zrejme chybou v písaní, že dovolatelia navrhujú, aby dovolací súd zrušil rozsudok Okresného súdu Stará Ľubovňa a nie súdu prvej inštancie a navrhla, aby dovolací súd dovolanie odmietol, keďže nie je vymedzené dovolacími dôvodmi alebo dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným, § 431 a § 432 CSP, prípadne dovolanie ako nedôvodné zamietol.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej ako „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) uvádza nasledovné:

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

7. Dovolatelia vyvodzujú prípustnosť nimi podaného dovolania z § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7.1. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

7.2. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie žalobcov, že v konaní došlo k nimi tvrdeným vadám zmätočnosti.

7.3. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené

zo zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

8. V zmysle vyššie uvedeného rovnako tak v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu.

8.1. Z ustanovenia § 387 ods. 3 CSP vyplýva, že odvolací súd sa v odôvodnení rozhodnutia musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi v odôvodnení rozhodnutia nevysporiadal súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

8.2. Podľa § 393 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uvedie stručný obsah napadnutého rozhodnutia, podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní, prípadne ďalších subjektov, ktoré dôkazy v odvolacom konaní vykonal a ako ich vyhodnotil, zistený skutkový stav a právne posúdenie veci, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax; ustanovenia § 387 ods. 2 a 3 CSP tým nie sú dotknuté. Odôvodnenie rozhodnutia senátu obsahuje aj pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté.

9. Žalobcovia v súvislosti s dovolaním podľa § 420 písm. f) CSP namietali nedostatok dôvodov (neprekúmateľnosť), ktorá zmätočnosť podľa ich názoru spočívala v tom, že sa odvolací súd riadne nevysporiadal so všetkými ich uvedenými skutočnosťami, a jeho myšlienkový postup nebol v odôvodnení dostatočne vysvetlený. K tvrdeniu dovolateľov, že sa odvolací súd nevysporiadal so všetkými ich uvedenými skutočnosťami dovolací súd uvádza, že dovolaním napadnuté rozhodnutie obsahuje výsledky vykonaného dokazovania, obsah podaných odvolaní ako aj právne predpisy, z ktorých odvolací súd vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Odvolací súd sa v bodoch 23 až 31 vysporiadal s námietkami ako žalobcov, tak žalovaných, a teda aj s námietkami uvedenými v dovolaní, ktoré sú s podaným odvolaním žalobcov takmer totožné. Odvolacím súdom vyslovené závery nemožno považovať za svojvoľné, či celkom zjavne neodôvodnené. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. V prípade ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Dovolateľa preto neodôvodne argumentovali, že je rozhodnutie odvolacieho súdu neodôvodnené (nepreskúmateľné). Za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv sporovej strany, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom.

10. Pre úplnosť dovolací súd poznamenáva, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia z hľadiska namietanej zmätočnej vady v zmysle § 420 písm. f) CSP, správnosť právnych záverov, ku ktorým odvolací súd dospel, nie je relevantná, lebo prípadné nesprávne právne posúdenie prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP v zásade nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (napr. I. ÚS 188/06). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v zásade nepatrí ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97).

11. Pretože konanie pred odvolacím súdom nebolo postihnuté dovolateľmi namietanou vadou vyplývajúcou z § 420 písm. f) CSP, dovolací súd pristúpil k posúdeniu jej dovolania aj z hľadiska ďalšieho uplatneného dovolacieho dôvodu - nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom.

Dovolanie žalobcov podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP

12. Žalobcovia prípustnosť svojho dovolania vyvodzovali (tiež) z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b)

CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

12.1. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

12.2. K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP (podobne ako predchádzajúca právna úprava, pozn.) dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

12.3. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

13. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 421 CSP v spojení s § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dôvodom prípustnosti dovolania.

13.1. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní nevymedzí právnu otázku, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach a predpokladoch o tom, ktorú otázku mal dovolateľ na mysli. V prípade absencie uvedeného dovolací súd nemôže pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešil prvoinštančný a odvolací súd. V opačnom prípade by uskutočnil dovolací súd prieskum priečiaci sa nielen všeobecne novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj konkrétne cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (pozri rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/6/2017, sp. zn. 3Cdo/28/2017).

14. V rozhodovanej veci žalobcovia v súvislosti s dovolaním podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP neuviedli žiadnu právnu otázku, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, a dovolací súd ani pri posudzovaní podaného dovolania z hľadiska jeho obsahu (§124 ods. 1 CSP) nemohol ustáliť, konkrétne ktorú právnu otázku považovali dovolatelia za podstatnú z hľadiska § 421 ods. 1 CSP. Dovolatelia v podanom dovolaní len polemizovali s právnymi závermi odvolacieho súdu, spochybňovali jeho správnosť a kritizovali prístup súdu k právnemu posúdeniu, ktorá polemika, spochybňovanie a kritika významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 CSP.

15. Najvyšší súd v zmysle uvedeného odmietol dovolanie žalobcov podľa § 447 písm. c) CSP (v časti namietanej procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. f) CSP), a vo zvyšku podľa § 447 písm. f) CSP (dovolanie žalobcov podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP) bez toho, aby skúmal vecnú správnosť rozhodnutia odvolacieho súdu.

16. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.